

Samenwerken in een project:

Handreiking voor groepssamenwerking in de opleiding Onderwijswetenschappen

Doel van de matrix

Afgestudeerde onderwijswetenschappers werken in hun baan vaak samen met anderen in projectgroepen, in een positie waarin je in staat bent om bewust een samenwerking vorm te geven en bij te sturen. Tijdens de opleiding oefenen studenten al tijdens groepsopdrachten aan hun samenwerkingsvaardigheden. Om samenwerkingsvaardigheden bewuster te kunnen ontwikkelen, is de onderstaande matrix ontwikkeld voor de opleiding onderwijswetenschappen. De matrix kan studenten helpen het samenwerkingsproces bewust aan te sturen. Het biedt vragen voor het individu en de groep als geheel, die bijdragen aan een effectieve samenwerking.

Uitleg van de matrix

In de eerste kolom van de matrix staan de aandachtspunten die van belang zijn in de samenwerking; namelijk de taak, de manier van werken aan de taak, de werksfeer en de begeleiding. In de bovenste rij staan de acties die per onderwerp ondernomen kunnen worden: overzicht creëren, reflecteren, communiceren en bijsturen. Voor elke combinatie van aandachtspunt en actie staan vragen die de samenwerking kunnen stimuleren. De vragen in de matrix zijn niet compleet maar geven een indicatie van het soort vragen dat in een groepssamenwerking gesteld kunnen worden. Studenten worden bij deze uitgenodigd om zelf vragen toe te voegen.

Aandachtspunten in samenwerking:

De taak

Het doel van de samenwerking.
» *eindproduct voor opdrachtgever*

De manier van werken

Het werkproces dat leidt tot het eindproduct.
» *taakverdeling, planning*

De werksfeer

De interpersoonlijke sfeer tijdens de samenwerking.
» *vertrouwen, constructieve houding*

De begeleiding

Het vormgeven van de begeleiding.
» *verwachtingen en afstemmen*

Acties in samenwerking

Overzicht creëren

In kaart brengen van wat de huidige en de gewenste situatie is.

Reflecteren

Nadenken over hoe de samenwerking jezelf en de groep als geheel beïnvloedt.

Communiceren

Onderling contact onderhouden, overleggen en het uitspreken van gedachten en verwachtingen.

Bijsturen

Aanpassen van de huidige situatie, dit gebeurt continu tijdens de samenwerking.

De verschillende acties gaan vaak met elkaar samen, bijvoorbeeld wanneer blijkt dat iets nog niet duidelijk is over het eindproduct zal er bijgestuurd moeten worden. Ook de drie aandachtspunten in de samenwerking zullen meestal tegelijkertijd aandacht behoeven.

Matrix Groepssamenwerking

	Overzicht creeren	Reflecteren	Communiceren	Bijsturen
TAAK	<ul style="list-style-type: none"> • Wat moeten we opleveren? • Wat wordt er van ons gevraagd? • Wanneer moet het klaar zijn? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Welke informatie ontbreekt nog? • Wat snappen we nog niet? • Wat vinden we al duidelijk? • Wat draagt ieder bij aan de taak? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Heeft iedereen zijn ideeën verteld? • Wat is ons gezamenlijke idee? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Willen we de taak bijstellen? • En hoe dan? • ...
MANIER VAN WERKEN	<ul style="list-style-type: none"> • Wat is ons plan van aanpak? • Welke afspraken maken we? • Hoe verdelen we de taken? • Hoe en wanneer gaan we overleggen? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Leidt onze manier van werken tot het eindproduct dat we voor ogen hebben? • Zijn we tevreden met de manier van werken? • Wat draagt iedereen bij aan de manier van werken? • Wat heeft ieder nodig om zijn taak uit te voeren? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat vinden we belangrijk in onze manier van werken? (Gaan we voor een 6 of een 9? Wat betekent dat voor de manier van werken?) • Waarvan en hoe houden we elkaar op de hoogte van voortgang en afspraken? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Willen we de manier van werken bijstellen? • En hoe dan? • ...
WERKSFEER	<ul style="list-style-type: none"> • Waar gaan we op letten? • Wat vinden we belangrijk? • Welke kwaliteiten brengen we in de samenwerking? • (Hoe) geven we complimenten aan elkaar? • Helpen we elkaar? • Wat zijn ieders leerpunten? • Hoe zorgen we voor een constructieve werksfeer? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat vinden we goed aan de werksfeer en waar hebben we last van gehad? • Hebben we vertrouwen in elkaar? • Hebben we het gevoel dat we alles kunnen zeggen? • Wat draagt ieder bij aan de werksfeer? • Heeft ieder aangegeven wat hij nodig heeft? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoe praten we over de werksfeer, hoe ervaren we die? Bijvoorbeeld: Hoe geven we elkaar feedback? • Hoe praten we over onze werkhouding? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we anders/beter aan de werksfeer? • Hoe gaan we dat doen? • ...
BEGELEIDING	<ul style="list-style-type: none"> • Wat verwachten we van elkaar? • Hoeveel sturing is er nodig / beschikbaar? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat gaat er goed in de begeleiding? • Waar hebben we (meer) behoefte aan? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we bespreken? • Hoe praten we met elkaar over de voortgang? • ... 	<ul style="list-style-type: none"> • Wat willen we anders in de begeleiding? • Hoe doen we dat? • ...